

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 95/01-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. októbra 2001 predbežne prerokoval podnet na začatie konania A. K., toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v N., zastúpeného advokátom JUDr. T. B., Advokátska kancelária, P., pre porušenie práva podľa čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Ntv - I 2/2001 z 5. februára 2001 a takto

r o z h o d o l :

Podnet A. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnený.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Podaním z 25. mája 2001 doplneným ďalším podaním z 13. júna 2001 sa na Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) o ústavnú ochranu obrátil prostredníctvom svojho právneho zástupcu A. K. (ďalej len „navrhovateľ“). K podaniam pripojil aj viaceré prílohy vzťahujúce sa na jeho trestnú vec (najmä rozhodnutia o väzbe).

Navrhovateľ požiadal ústavný súd, aby rozhodol, že uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. Ntv - I 2/2001 z 5. februára 2001, ktorým tento rozhodol o predĺžení jeho väzby podľa § 71 ods. 2 Trestného poriadku do 18. septembra 2001, bolo porušené jeho právo podľa § 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), to znamená, že do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Výkladom ustanovení § 71 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 Trestného poriadku navrhovateľ dospieva k záveru, že väzba v prípravnom trestnom konaní môže trvať maximálne dva roky. Keď teda najvyšší súd označeným uznesením väzbu navrhovateľa (jeho vec sa nachádzala v štádiu prípravného konania) predĺžil nad dva roky, porušil právo navrhovateľa podľa čl. 17 ods. 5 ústavy.

II.

Podania navrhovateľa možno podľa ich obsahu kvalifikovať ako podnet na začatie konania pre porušenie práv podľa čl. 130 ods. 3 ústavy (v znení účinnom do 1. júla 2001), resp. § 18 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, pričom skúma najmä splnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 20 ods. 1 a existenciu dôvodov, ktoré prípadne opodstatňujú jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 (vrátane zjavnej neopodstatnenosti návrhu).

Navrhovateľ bol (v čase podania podnetu) v trestnej veci vedenej na Krajskom úrade vyšetrovania Policajného zboru v Prešove pod sp. zn. KÚV-344/10-97 stíhaný pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona a iné. Do väzby bol vzatý z dôvodu podľa

§ 67 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku uznesením Okresného súdu v Prešove sp. zn. Ntv 77/98 zo dňa 18. marca 1999 s tým, že väzba u neho začala 18. marca 1999 o 10.00 h.

Najvyšší súd už označeným uznesením z 5. februára 2001 na základe návrhu generálneho prokurátora Slovenskej republiky predĺžil väzbu navrhovateľa podľa § 71 ods. 2 Trestného poriadku na dva roky, konkrétne do 18. septembra 2001.

Podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku väzba v prípravnom konaní a v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutnú dobu. Ak by väzba v prípravnom konaní presiahla šesť mesiacov a prepustením obvineného na slobodu by mohlo byť zmarené alebo sťažené dosiahnutie účelu trestného konania, môže na návrh prokurátora o ďalšom trvaní väzby do jedného roka rozhodnúť sudca a nad túto lehotu, najviac však do dvoch rokov, senát. Uznesenie o predĺžení väzby musí byť doručené obvinenému do 10 dní od rozhodnutia.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia väzba v konaní pred súdom spolu s väzbou v prípravnom konaní nesmie trvať dlhšie ako dva roky. Ak nebolo možné pre obťažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie v tejto lehote skončiť a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania, môže o ďalšom trvaní väzby na nevyhnutne potrebnú dobu rozhodnúť najvyšší súd, a to aj opakovane. Celková doba trvania väzby nesmie presiahnuť tri roky a pri obzvlášť závažných trestných činoch päť rokov.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia návrh na predĺženie lehoty podľa odseku 2 podáva v prípravnom konaní generálny prokurátor a v konaní pred súdom predseda senátu.

Z označených ustanovení Trestného poriadku nie je možné v žiadnom prípade vyvodzovať záver, tak ako to robí navrhovateľ, že by v prípravnom trestnom konaní nebolo možné predĺžiť väzbu nad dobu 2 rokov, čo by teda v prípade jej predĺženia nad dva roky znamenalo, že ide o závažné porušenie zákonnosti, a teda aj ústavnosti (pozri mutatis mutandis napr. III. ÚS 48/00).

Podnet navrhovateľa je preto zjavne neopodstatnený a ako taký ho treba odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Túto zjavnú neopodstatnenosť napokon umocňuje aj nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 79/00 z 31. mája 2001 a jeho právne následky.

Označeným nálezom ústavný súd vyslovil, že Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 3 To 88/99 z 29. apríla 1999, ktorým potvrdil vzatie navrhovateľa do väzby (ide o tú istú trestnú vec), porušil jeho právo podľa čl. 17 ods. 5 ústavy. Navrhovateľ na jeho základe dosiahol to, čo chcel (výkon trestu odňatia slobody namiesto väzby), pretože prokurátor Krajskej prokuratúry v Prešove ho uznesením sp. zn. Kv 1/98 z 5. júna 2001 podľa § 72 ods. 1 Trestného poriadku ihneď prepustil z väzby na nástup nariadeného výkonu trestu odňatia slobody v trvaní dvoch rokov a štyroch mesiacov uloženého rozsudkom Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi sp. zn. 3 T 219/97 z 10. novembra 1998.